

Noticia
Transparente
di Gobierno

ISLA ONLINE

Diabierna 30 Augustus 2024

Email: IslaOnline@gobierno.aw Tel: 528-4952

ARTE DI MURAYA SAN NICOLAS

**STABILIDAD
Y
PROSPERIDAD**

2 0 2 4

Gabinete Wever-Croes

GOBIERNO DI ARUBA A ENTREGA PRESUPUESTO 2025 NA PARLAMENTO

Diahuebs 29 di Augustus, 2024, Gobierno di Aruba a entrega Presupuesto 2025 na Parlamento. Prome Minister Evelyn Wever-Croes a expresa cu pa hopi tempo, Gobierno a bin ta traha pa entrega e presupuesto na tempo. P'esey awe e mandatario ta sumamente contento y orguyoso cu Gobierno no solamente a entrega un presupuesto na tempo sino prome cu e fecha di 1 di September manera ley ta stipula.

Presupuesto 2025 ta cumpli cu tur e normanan financiero cu a wordo ancla den ley. Prome Minister a indica cu e presupuesto ta conta cu un surplus, cu ta e prome condicion, cu ta bisa cu e presupuesto mester tin un surplus di minimo 1%. Den caso aki e presupuesto 2025 tin un surplus di 1.8%, cual ta un muestra cu Aruba financieramente ta riba caminda pa finanzas duradero y sostenibel. Tambe e presupuesto ta dentro di e gastonnan di personal, y cu esaki ta bahando e debe di pais Aruba, cu pa 2040 mester yega na 50%. Segun indicacionnan, a base di e presupuesto aki, Gobierno lo yega e 50% ya caba na 2031.

Prome Minister ta gradici Minister di Finanzas Xiomara Maduro pa su vision, su determinacion, su curashi, y su esfuerso pa yuda Gobierno logra esaki. Tambe un danki na Departamento di Finanzas, Departamento di Legislacion (DWJZ) pa nan ayudo y asistencia den esaki, y na tur esnan cu di un of otro manera a yuda pa por a termina e presupuesto aki na tempo. "Gobierno tin hopi aña ta purba pa caba cu e atraso y logra entrega un presupuesto na tempo. E aña aki no solamente a entreg'e na tempo sino a entrega un presupuesto cu ta cumpli cu tur norma, prome cu tempo. Aruba ta den recuperacion, y awor lo enfoca pa traduci tur e progreso cu tin na Aruba den bienestar pa cada ciudadano di nos pais", Prome Minister a expresa. ■■■

Prome Minister Evelyn Wever-Croes:

IMELDA KLEUTERSCHOOL A RICIBI 5 DIGIBOARDS CU E PROYECTO EDUTECH

Den conexion cu e proyecto di Edutech, Prome Minister Evelyn Wever-Croes a bishita Imelda Kleuterschool pa mira e proyecto cu nan a gana cu ne. E scol a inscribi pa 5 digiboards pa e kleuterklasnan pa asina e docentenan por duna e muchanan les na un manera mas agradabel.

Durante su bishita Prome Minister tabata tin e oportunidad di pasa den varios klas pa asina admira con e muchanan aki ta hayando les. E mandatario a expresa di por a nota e entusiasmo no solamente den e alumnonan pero tambe den e docentenan cu a expresa di ta mira un diferencia den e muchanan. E muchanan ta entusiasma y cla pa hisa dede pa haya beurt, cos cu antes no tabata asina. E digiboardsnan aki sigur ta un instrumento valioso pa loke ta participacion di e muchanan den klas, cual ta exactamente pakico a bin cu e proyecto importante aki di inovacion pa e scolnan. Involvemento di muchanan durante e lesnan, ta yuda pa stimula nan y engrandece nan conocimiento di e materialnan na un manera mas facil y esencial.

"Mi kier a felicita e ekipo completo di Imelda Kleuterschool pa nan pasion den enseñansa. Nan ta un ekipo hopi dinamico cu tin hopi plan pa futuro, y pa cu esaki ta acercando sector priva pa asina yuda nan realisa cada un di nan. E scol a haya 2 digiboards regalo tambe di AAA, cu sigur ta un bunita gesto di nan, y esaki ta muestra cu sector priva tambe ta sostene educacion di nos yiunan. Por ultimo danki na Futura, cu ta e institucion cu a wordo funda pa yuda Gobierno cu maneho di innovacion. Mi tin cu bisa cu mi ta sumamente orguyoso di tur loke Gobierno a logra te awor pa cu innovacion den enseñansa. Shete aña pasa e tabata djies un soño cu awe ta birando realidad", Prome Minister a expresa.

Minister Ursell Arends riba ehecucion di maneho pa traspaso di permiso: **CREA OPORTUNIDAD IGUAL TA KEDA E PRIORIDAD**

Minister di Transporte, Ursell Arends, a publica un decreto ministerial tocante ehecucion di su maneho pa cu traspaso di permiso riba Publico.aw. Manera anuncia anteriormente, Minister Arends su maneho ta dirigi riba crea oportunidad igual pa ciudadanonan yega na remarke pa un permiso den transporte publico. Esaki ta un punto acorda den programa di gobernacion, y tambe den un mocion aproba pa Parlamento. Tempo y cifra lo demostra con e maneho nobo di Minister Arends lo realisa e meta aki.

Cada traspaso di un permiso den un famia, ta significa cu un ciudadano cu a haci un peticion pa yega na remarke pa un permiso, tin cu sigui warda mientras e famia di e vergunninghouder ta haya un permiso. E motibo ta cu permisonan den transporte publico ta limita na un cantidad maximo. Ora ta trata di permiso pa taxista, e maximo actual ta 465 y continuamente tur 465 ta otorga. Pues te ora un taxista stop di haci uzo di un permiso, Gobierno por otorga e permiso na un ciudadano wardando pa un permiso. Pero si sigui cu traspaso, e ciudadano lo tin cu sigui warda mientras permisonan ta keda circula den famianan.

Considerando e intertes general di crea oportunidad igual, y tambe pa motibo di e 'fraudegevoeligheid' y 'integriteitsrisico's' di peticionnan pa traspaso, Minister Arends den tur transparencia a anuncia y publica e decreto ministerial di 31 di juli 2024 No. 2635/24. Awo Minister Arends ta anuncia por medio di decreto ministerial 2635/24-A con lo ehecuta e maneho. A tene varios dialogo cu representantenan di taxista pa tene cuenta cu puntonan di preocupacion legitimo.

TRASPASO VS. OPORTUNIDAD IGUAL

Minister Arends lo ehecuta su maneho, pa en principio y den cuadro di e autoridad legal cu ley ta prescribi na e minister, no aproba peticionnan pa traspaso, tanten cu no ta irasonabel pa no aproba un traspaso. Asina Minister Arends ta ehecuta un maneho promoviendo oportunidad igual, sin trata peticionarionan di traspaso na un manera irasonabel. Ta importante pa menciona cu tanten cu un permiso ta valido, un vergunninghouder por wordo asisti por medio di un hulpchauffeur den caso cu pa motibonan medico e chauffeur ta incapacita pa core su vehiculo.

Continuacion CREA OPORTUNIDAD IGUAL TA KEDA E PRIORIDAD....

COMISION INDEPENDIENTE

Un comision independiente lo conseha e Minister si pa un peticion individual y circunstancianan specifico lo ta irasonabel pa no aproba un peticion pa traspaso. E comision lo consisti di personanan selecta a base di profielschets, proponi pa e Minister (2 of 3) y proponi pa representantenan di vergunninghouders (1 of 2). Esaki ta un resultado di dialogo y sugerencia di representante di taxista. Tambe a fiha un toetsingskader mas estricto y transparente.

Otorgamento segun secuencia, cu atencion pa hulpchauffeurs Di december 2023 pa februari 2024, personan cu a haci peticion pa un permiso di taxi por a registra via website di BID (bid. aw) y inclui e fecha original di nan peticion. Cu e informacion aki, un lista a wordo compila di peticionnan cuminsando di e peticion mas bieu.

Pa empodera hulpchauffeurs, lo percura pa lo siguiente. Den practica, hulpchauffeurs a resulta di ta hopi dependiente di vergunninghouders pa por labora y den hopi caso bou di e impresion cu ta solamente via un traspaso nan por yega na un permiso. Pa empodera e posicion di hulpchauffeurs, esunnan interesa den un permiso lo wordo añadi den e lista a base di e fecha cu nan a cuminsa core como hulpchauffeur.

Aplicando e lista, permisionan lo wordo otorga cada biaha na esun mas halto den e secuencia (peticion mas bieu, esun wardando mas largo). Un proceso obhetivo sin patronahe

politico, fixmento of fabornan politico. E proceso lo wordo haci transparente pa publico y Parlamento mastanto posibel, teniendo cuenta cu privacidad di peticionarianan.

Cumplimiento cu debernan fiscal, registracion KvK y arreglo financiero responsabel

Minister Arends lo sigui dialoga cu titularnan di permiso pa yega na areglonan responsabel di pensioen y seguro. Te unda cu por, Minister Arends lo facilita e areglonan aki. Lo evalua pa condiciona permisonan (nobo y ora di renoba) na cumplimiento cu debenan fiscal y registracion na Camara di Comercio.

EHECUCION RESPONSABEL

Minister Arends a scucha y dialoga. A tene cuenta cu preocupacionnan legitimo. Na final, Minister Arends ta para responsabel pa ehecion di autoridadnan cu ley ta duna e Minister di Transporte. Cu e decisionnan tuma, un y tur por ta sigur cu Minister Arends lo sigui promove oportunidad igual pa cada ciudadano cu kier yega na remarke pa un permiso den transporte publico y lo sigui tuma decisionnan pa preveni posibel corrupcion. E tempo nos dilanti lo demostra e cambio den con un Minister di Transporte ta tuma decisionnan relaciona cu otorgamento di permiso di taxi. Un cambio di practicanan tradicional di decadanan.

Minister Arends ta spera cu politiconan cu pensamento diferente expresa esaki na un forma responsabel, sin uza taxistanan como pion pa sirbi interesnan politico y di partido.

 <p>No. 2635/24-A</p>	<p>No. 2635/24-A</p>	<p>No. 2635/24-A</p>
<p>Nadere besluiten en toelichting bij de ministeriële beschikking van 31 juli 2024, No. 2635/24 inzake overschrijvingen personenvervoervergunningen</p> <p>Op 31 juli 2024 heeft de Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Oudenzaken de ministeriële beschikking met kenmerk No. 2635/24 vastgesteld en gepubliceerd op onder meer Publico.aw. De toelichtingen en motiveringen voor de beschikking zijn de fraudegevoeligheid van de mogelijkheid van overschrijvingen en de daarmee samenhangende integriteitsrisico's, en de beperking op gelijke kansen voor burgers om in aanmerking te komen voor een vergunning voor personenvervoer.</p> <p>1. Fraudegevoeligheid en integriteitsrisico's</p> <p>In de praktijk is gebleken dat de mogelijkheid van overschrijving van vergunningen zeer gevoelig is voor misbruik. De constatering varieert van signalen van frauduleuze praktijken waaronder fictieve adreswijzigingen, tot aan vastgestelde verstoptovername van de vergoedingsvergunningen in strijd met artikel 15 van de Landverordening personenvervoer. Op 26 september 2022 heeft de Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Oudenzaken een beleid van een voormalige minister ingetrokken en een aangescherpt beleid vastgesteld met betrekking tot de toepassing van artikel 15 van de Landverordening personenvervoer. Hierin werd onder meer een aangescherpte invulling beschreven voor het begrip "het geen". Ook dit aangescherpt beleid bleek gevoelig voor mogelijke fraudieuze aanvragen. Hoewel in reguleringsintegriteitsrisico's en fraudegevoeligheid niet 100% hoven te zijn uitgesloten om te worden toegepast, kunnen ze wel dienen als overweging en aankleding voor het aanpassen van beleid.</p> <p style="text-align: right;">1 van 6 <i>AH</i></p>	<p>2. Schaarste en gelijke kansen</p> <p>In de praktijk is ook gebleken dat de toepassing van artikel 15 van de Landverordening personenvervoer in aanzienlijke mate leidt tot een de facto gesloten systeem waarbij vergunninghouders beslist zijn in aanmerking te komen voor een vergunning, door middel van overschrijvingen. Dit doet geen recht aan het principe dat iedere burger een gelijke kans dient te hebben om in aanmerking te komen voor een personenvervoervergunning. Hierbij speelt een belangrijke rol dat er een maximum wordt vastgesteld voor het aantal toe te kennen vergunningen. Indien veel aanvragers als voorbeeld nemen, komen wij tot het volgende scenario. Het maximumaantal aanvragers zou tevens vastgesteld op 405, waarvan continu vrijwel alle vergunningen zijn verleend. Er is dus sprake van een schaarse vergunning. In die regio dient een nieuwe aanvrager die aan alle eisen voldoet te wachten totdat een vergunning vrijkomt. Echter heeft de toepassing van artikel 15 van de Landverordening personenvervoer ertoe geleid dat vergunningen binnen dezelfde families dan wel groepen zijn blijven circuleren. De facto bepalen vergunninghouders wie de aan hun ter exploitatie verleende vergunning na hen 'lijgt'. De jarenlange toepassing daarvan heeft geleid tot 'familie TX-nummers', en overschrijvingen terwijl nieuwe aanvragers, waaronder zogenaamde hulpchauffeurs, die aan alle eisen voldoen voor een vergunning jarenlang wachten zonder aan vergunning te worden verleend. Het overschrijven van vergunningen blijkt te leiden tot ongelijke kansen voor burgers om in aanmerking te komen voor een vergunning.</p> <p>3. Hulpchauffeurs</p> <p>Besluiden die op grond van artikel 11 van de Landverordening personenvervoer een toezetting of andere besluiten worden geboden als hulpchauffeurs aangeduid. Er zijn thans rond de 200 hulpchauffeurs, waarvan 5 à 6 auto's-hulpchauffeurs zijn en circa 195 taxi-hulpchauffeurs zijn. Hulpchauffeurs zijn in hoge mate afhankelijk van vergunninghouders. Taxi-hulpchauffeurs betalen taxi-vergunninghouders bedragen lopende tot aan \$125 per dag (voor zover bekend) om als hulpchauffeur te mogen functioneren. Feitelijk is er sprake van het verhuren van toelagenvergunningen. Het de facto gesloten systeem maakt het heel moeilijk voor vele hulpchauffeurs, ondanks hun soms jarenlange ervaring als hulpchauffeur, om in aanmerking te komen voor een vergunning zonder door een vergunninghouder te zijn gekozen en vervolgens te moeten bijdragen aan de levensonderhoudskosten van het gezin van de vergunninghouder. Vele hulpchauffeurs blijven zo afhankelijk van vergunninghouders en hebben geen gelijke kans om zelf vergunninghouder te worden.</p> <p style="text-align: right;">2 van 6 <i>AH</i></p>	<p>4. Regiesprogramma en motie van de Staten</p> <p>Op 18 december 2023 heeft de Staten een motie aangenomen waarin de Staten de regering rop aandringt om regeling voor te bereiden ter modernisering en optimalisering van regelingen voor personenvervoer, en daarbij onder meer gelijke kansen voor burgers om in aanmerking te komen voor een personenvervoervergunning als uitgangspunt te hanteren. Het overschrijven van vergunningen naar een gezinslid, met name gezien het beperkt aantal vergunningen, rijmt niet met gelijke kansen voor burgers om in aanmerking te komen voor een personenvervoervergunning. De ministeriële beschikking d.d. 31 juli 2024 met kenmerk No. 2635/24 verwijst dan ook naar de voorbereiding van een wetgeving en in lijn met de door de Staten gestelde uitgangspunten. Ook is het in lijn met het regiesprogramma "Programa di Gobernacion 2021-2025, Aruba mester di nos tur!" waarin gelijke kansen bij het vergunningverleningsproces is genoemd als doelstelling.</p> <p>5. Transparantie en toepassing</p> <p>Voor de goede orde en ter voorkoming van onnodige misverstanden zij opgemerkt dat het besluit in de ministeriële beschikking d.d. 31 juli 2024 met kenmerk No. 2635/24 inhoudende dat verzoeken voor overschrijvingen op grond van artikel 15 van de Landverordening personenvervoer met ingang van 1 september 2024 – in beginsel – niet worden toegestaan, anderszels laat dat verzoeken kunnen worden afgewezen, en dat de verzoeken dan ook individueel worden getoetst en voor elk verzoek een juiste belangafweging plaatsvindt. Gelet op het bieden van transparantie wordt het wenselijk geacht om naar vergunninghouders en de bevolking toe transparant te zijn over de zwaarwegende factoren van algemeen belang, die mee zullen wegen bij besluitvorming omtrent een discretionaire bevestiging van de Minister. Het andere vóórdeel: de Minister neemt geen vaste verwachtingen te scheppen bij vergunninghouders en burgers die een overschrijving willen verzoeken. Zo dient de hierbij behorende ministeriële beschikking met kenmerk No. 2635/24 ten aanzien van een discretionaire bevestiging te worden gelezen en begrepen. Voorts wenst de Minister bij voorbaat duidelijk te maken dat in beginsel de aangewezen weg naar een vergunning de weg via een nieuwe aanvraag is en dat dan ook de volgende stappen worden genomen om de weg een ware mogelijkheid te maken. Hierbij hoort onder meer een duidelijke en transparante proces voor de volgende waarden vergunningen worden toegestaan aan de aanvragers die een alle voorwaarden voldoen.</p> <p style="text-align: right;">3 van 6 <i>AH</i></p>
<p>6. Lijst: first in, first out</p> <p>Het proces voor een duidelijke en transparante proces voor de volgende omvattende vergunningen worden toegestaan in insidelen in gang gezet. Vanaf 1 december 2023 tot en met 1 februari 2024 kon een ieder met een 'openstaande aanvraag' zich online melden via de website van het Bureau Interne Diensten (bid.aw). Hierna was een chronologisch overzicht gecreeërd van aanvragen, en is tevens gelokaleerde welke aanvragers, na vele jaren wachten, nog interesse hebben in het exploiteren van een taxi-vergunning. Geïnteresseerde hulpchauffeurs werden in het overzicht ook inbegrepen. Deze hulpchauffeurs kunnen op basis van de datum waarop zij als hulpchauffeur van start zijn gegaan, chronologisch in de lijst worden geplaatst. Zodoende worden hulpchauffeurs, waarvan velen vanwege de afwezigheid van hulpsysteem ten opzichte van vergunninghouders en de aanname dat zij enkel als een vergunninghouder zelf vergunninghouder konden worden, verstrekt in hun positie om zelf vergunninghouder te worden. De lijst wordt vervolgens chronologisch gehanteerd, steeds beginnende bij de oudste datum (de langst wachtende, 'first in, first out').</p> <p>7. Overgangsbesluiten</p> <p>Eike toekenning van een overschrijving heeft tot gevolg dat de langst wachtende verzoeker op de lijst, langer moet wachten. Bij het doorkruisen van een de facto gesloten systeem, en dus de transitie naar gelijke kansen voor burgers om in aanmerking te komen voor een vergunning, wordt in alle redelijkheid wel rekening gehouden met het voorkomen dat vergunninghouders en/of hun gezin van een vergunninghouder van de ene dag op de andere, bijvoorbeeld vanwege overlijden of ernstige gezondheidsredenen, zonder inkomen blijft. Hieronder volgen besluiten voor de periode tot aan formele wettelijke wijzigingen, die eventueel in een andere overgang voorzien. Deze besluiten gelden met ingang van de ingangsdatum van de hierbij behorende ministeriële beschikking d.d. 31 juli 2024 met kenmerk No. 2635/24.</p> <p>7.1 Toepassing artikel 11 Landverordening personenvervoer</p> <p>Het kan voorkomen dat vergunninghouders vanwege ziekte dan wel ernstige gezondheidsredenen langdurig in de onmogelijkheid verkeren om zelf een motorrijbewijs te bezitten, en tegelijkertijd geen ongevalverzekering hebben afgesloten, niet voldoende spaargeld hebben, geen pensioen hebben opgebouwd en niet op nasalen of het sociaal stelsel kunnen rekenen voor financiële hulp. Artikel 11, eerste en tweede lid, van de Landverordening personenvervoer bieden in dergelijke gevallen mogelijkheden. Ten garande van een dergelijke vergunninghouder en/of het gezin van de vergunninghouder, kan artikel 11 in dergelijke gevallen langdurig, zijnde maximaal voor de duur van de vergunning, worden toegepast. Op basis van de vergunning van de vergunninghouder, kan de vergunninghouder</p> <p style="text-align: right;">4 van 6 <i>AH</i></p>	<p>7.2 Onafhankelijke commissie en transparantie</p> <p>In het geval de vergunning zal komen te vervallen terwijl de vergunninghouder een overschrijving noodzakelijk acht om in de levensbehoeften van de vergunninghouder en/of het gezin te kunnen voorzien, zal bij de individuele belangafweging bij het verzoek tot overschrijving, voor zover aan de voorwaarden zijn voldaan, een onafhankelijke commissie adviseren bij de overlevering of het onnodig is om het overschrijvingsverzoek niet toe te kennen. De onafhankelijke commissie bestaat uit drie of vijf personen met de nodige kennis voor de bedoelde overlevering. De leden worden aangewezen op basis van de door de Minister vastgestelde profielcriteria. Afhankelijk van het aantal leden, zijnde drie of vijf, worden respectievelijk een of twee leden voorgedragen door vergunninghouders. De onafhankelijke commissie legt haar bevindingen en advies voor aan de Minister. De Minister beslist over een verzoek met inachtneming van de als bijlage opgenomen overlegtoetsingskader. Informatie over elk verzoek, met bijbehorend besluit en voor zover mogelijk relevante stukken, wordt geanonimiseerd openbaar gemaakt en/of ter inzage gelegd bij de Staten. Zodoende is er sprake van verantwoorde belangafwegingen en een transparante proces.</p> <p>7.3 Bevordering van het treffen van verantwoordelijke financiële voorzieningen</p> <p>Zelfstandige beroepen brengen over het algemeen met zich mee dat het wettelijk is om een (additionele) pensioen- dan wel spaarregeling af te sluiten, alsook (levens- en/of arbeidsongeschiktheids)verzekeringen voor eventuele onvoorziene omstandigheden. Door hier geen zorg voor te dragen, heeft de vergunninghouder die dat niet doet initieel lagere lasten en behoudt de vergunninghouder initieel meer geld. Echter bang het nalaten om dergelijke financiële voorzieningen te treffen ook financiële risico's met zich mee, voor zowel de korte als de lange termijn.</p> <p>Door middel van verdere overlagen, en eventueel voor bepaalde verplichtingen door middel van het stellen van vergoedingsovereenkomsten, zal het treffen van verantwoordelijke financiële voorzieningen voor een pensioen- of spaarregeling, eventuele gevolgen of overlijdensavonturen, alsook het voldoen aan fiscale verplichtingen en registratie in het handelsregister worden gemaximaliseerd en bevordert. Voor zover mogelijk zal de Minister tevens een faciliterende rol vervullen voor het identificeren en treffen van deze voorzieningen.</p> <p style="text-align: right;">5 van 6 <i>AH</i></p>	<p>8. Publicatie</p> <p>Diaz beschikking wordt onder meer bekendgemaakt op Publico.aw en in de Landsaccount van Aruba.</p> <p style="text-align: center;">Onzerzijds, 29 AUG 2024 <i>[Handwritten Signature]</i> De Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Oudenzaken</p> <p>Bijlagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ministeriële beschikking d.d. 31 juli 2024 met kenmerk No. 2635/24; - Motie no. 8 van de fracties PAZ en MEP, openbare vergadering #8 d.d. 18 december 2023 (voorzitting m.b.t. OLIV 1003); - Overgangstoetsingskaders artikel 15 Landverordening personenvervoer. <p>Afschrift deze te zenden aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Oudenzaken; - de Directeur van de Departement Transport, Publieke Werken en Infrastructuur; - de Directeur van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken; - Team Publico.aw (team@publico.aw). <p style="text-align: right;">6 van 6 <i>AH</i></p>

Na ocasion di entrega di Presupuesto 2025 na Parlamento di Aruba **MINISTER MADURO TA DUNA UN BISTA DI E CIFRANAN CARDINAL DI PRESUPUESTO 2025**

Diahuebs mainta Minister Maduro di Finansa a haci entrega di Presupuesto 2025 na Presidente di Parlamento di Aruba sr. Edgar Vrolijk. Pa e ocasion aki Minister Maduro a duna un bista di e cifranan cardinal di Presupuesto 2025.

Ya pa algun aña caba Minister Maduro di Finansa a bin ta presenta e cifranan cardinal di Presupuesto di nos Pais pa asina facilita e trabou di e Parlamentarionnan y tambe brindando mas transparencia financiero na Pueblo en general.

SURPLUS

E grafico di cifra cardinal ta muestra cu den aña 2025 Aruba lo conta un biaha mas cu un surplus. Ta trata di 138 miyon florin cu ta ekivalente cu 1,8% di nos GDP.

ENTRADA

Entrada di Pais Aruba ta wordo calcula na 1864 miyon florin y ta consisti di Impuesto Directo di 654 miyon florin y 820 miyon florin na Impuesto Indirecto.

GASTO

Den aña 2025 lo tin 1726 miyon florin destina pa cubri gastonan di gobernacion. Entre nan, tin 221 miyon florin destina pa servicio y producto, 508 miyon florin pa gastonan di personal, 300 miyon pa paga interes y 256 miyon florin pa fundacionnan por haya subsidio.

INVERSION

Pa locual ta inversion tin 33 miyon florin disponibel y 20 miyon florin ta destina pa inverti den fianza pa estudio di hobennan cu ta aplica pa Arubalening.

NECESIDAD FINANCIERO

E necesidad financiero pa aña 2025 ta premira na 458 miyon florin. Den art 2 di Presupuesto 2025 tin e autorisacion inclui pa MinFin por busca e suma aki riba mercado local of internacional, despues cu Parlamento aproba Presupuesto 2025. ■

2025

Presupuesto

Necedidad
FINANCIERO

Surplus financiero
CUAL TA 1.8% DI NOS GDP

RESULTADONAN DI JULI 2024 TA SIGUI MUESTRA E IMPORTANCIA DI TURISMO

Minister di Turismo y Salud Publico sr. Dangui Oduber ta informa comunidad cu e resultadonan di turismo pa luna di Juli 2024 a drenta. A ser demostra cu luna di Juli 2024 a habri cu 123,437 bishitante cu ta un crecemento 9.4% compara cu mesun luna di 2023.

Aruba ta keda un isla den caribe hopi popular pa bishita. E demanda pa Aruba ta keda grandisimo y nos ta keda entre e paisnan den caribe cu mas demanda. Esaki ta bini danki na estabilidad politico cu tin, seguridad y un maneho dirigi riba sostenibilidad.

Turistanan ta keda hopi satisfecho cu Aruba y ta clasifica e "Guest experience" cu un 9.0 y desde 2023 ATA a cuminsa midi e impacto economico di "short term rentals". Ta midi e impacto aki cu Average Daily Rate (ADR) cu ta na \$306 y Occupancy Rate cu ta na 50.5% cu un entrada di \$20,231.887 pa e luna di Juli 2024.

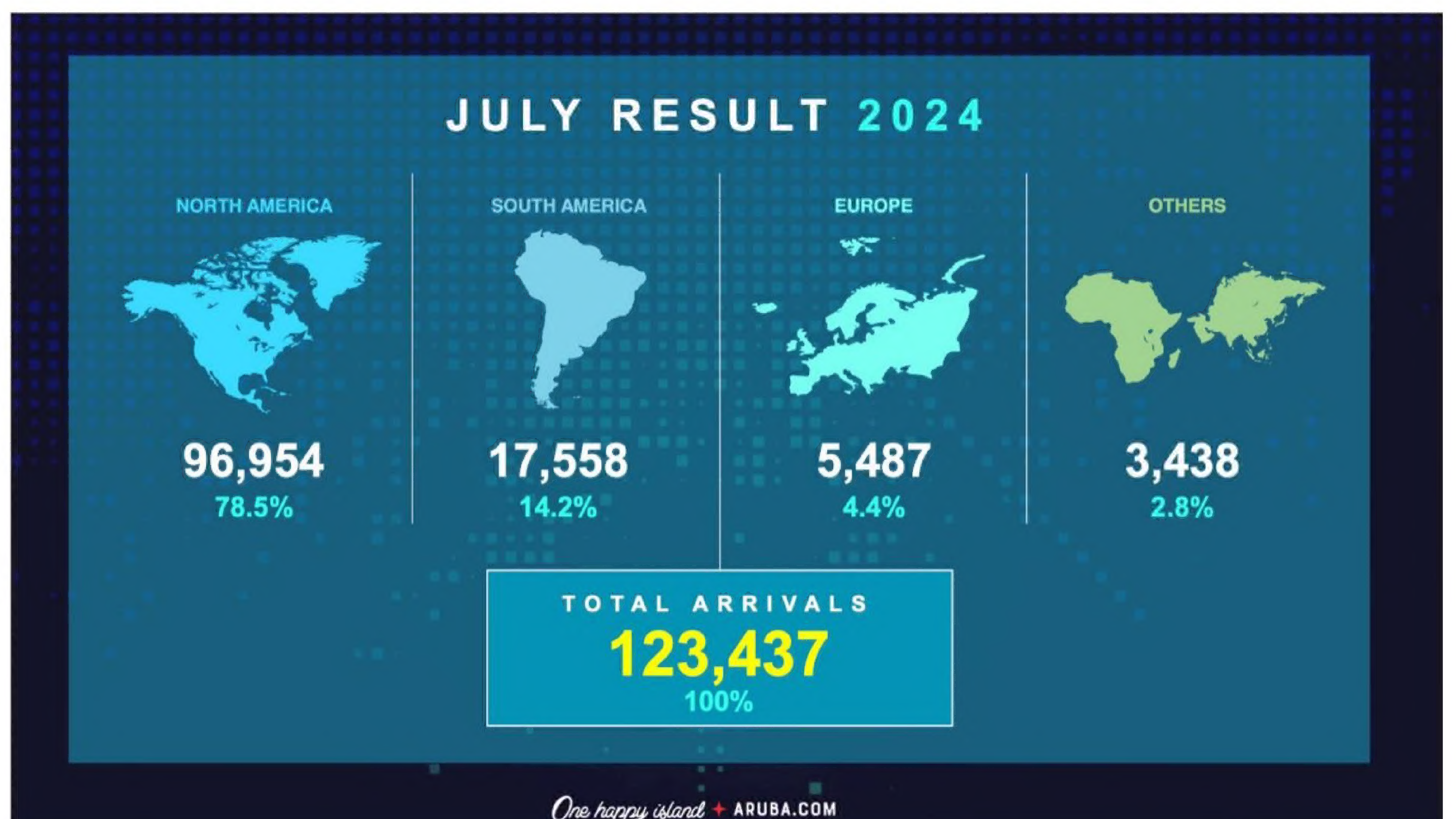
Aruba Tourism Authority (ATA) a cuminsa midi cu VISA con y unda e turista ta gasta mas. E categoria cu nos turista ta gasta aden ta : 1. Restaurant cu (\$42,887.963) 2. Hotel cu (\$35,233,357) y 3. Compras cu (\$33,755.015). E ser demostra cu e crecemento mas significativo tabata den fuel y transporte.

Minister Oduber conhuntamente cu tur e partnernan ta trahando hunto pa sigui cu e vision di atrae turistanan usando e concepto di "High Value, Low Impact Tourism Model" pa asina por enfoka ariba e mercado specifico aki y creando un mercado mas luhoso pa atrae e tipo di bishitante cu ta gasta hopi den e economia di Aruba.

Minister Oduber su enfoka ta hopi cla, calidad riba cantidad, limita, mitiga y para

expansionan di mas camber di hotel y focus riba un crecemento di turismo responsabel.

Minister Dangui Oduber ta gradici tur e partnernan den turismo cu ta haci cu Aruba ta keda un isla den caribe hopi popular pa bishita. Considerando e performance den luna di Juli 2024, por bisa cu ta uno cu resultado positivo pa e economia di Aruba. Danki na tur persona laborando den e sector turistico, boso amabilidad ta un di e motibonan cu turista nan kier keda bin!

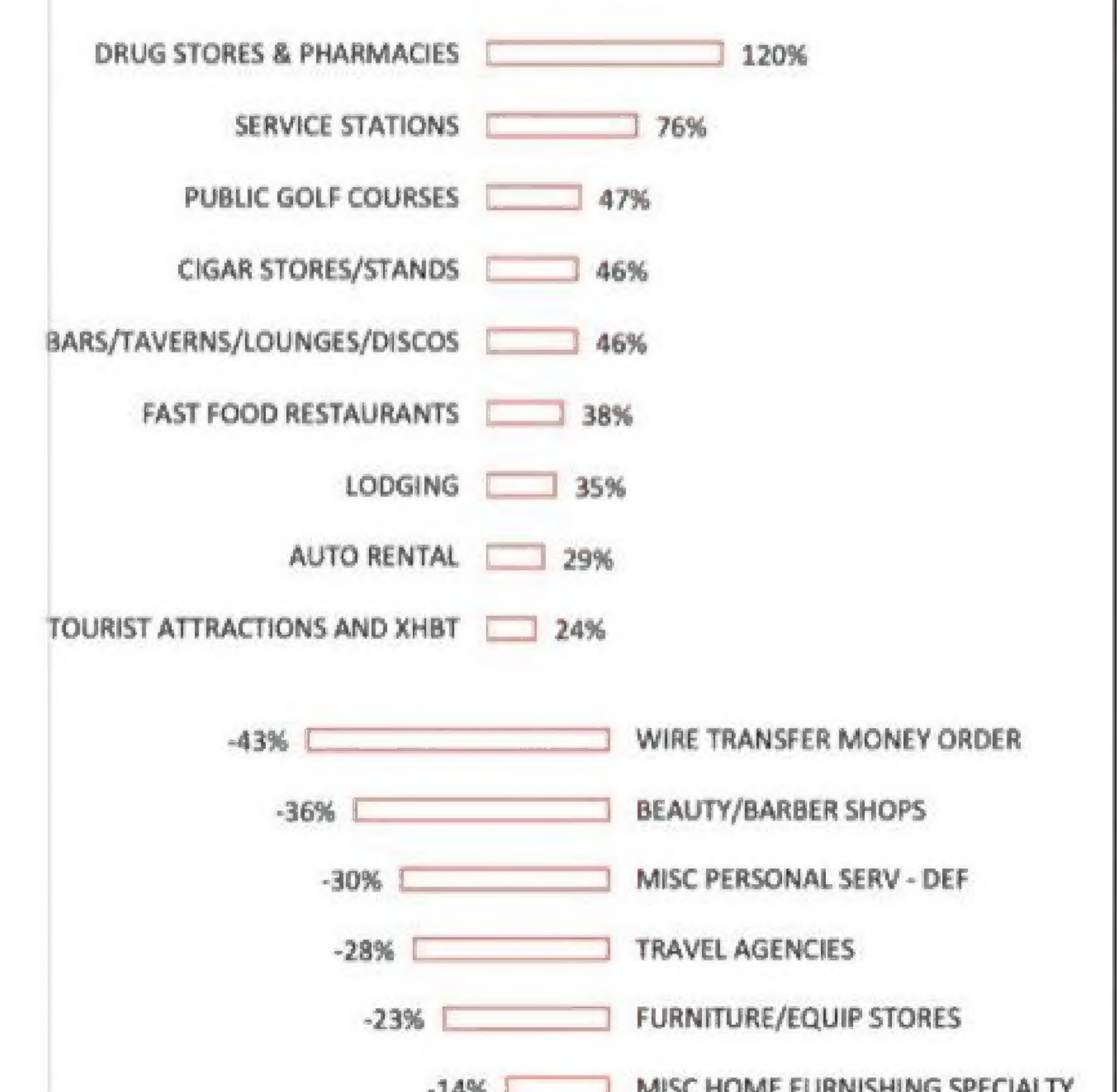
Focus on Sub-Categories

SPECIFIC MERCHANT CATEGORIES - ZOOM AMONG KEY CATEGORIES SELECTED BY ARUBA

Top Sub-Categories \$ Y/Y Growth

(based on all individual Visa Merchant Codes with min \$ 100k spend)

Minister Dangui Oduber:

MINISTER DI TURISMO Y SALUD PUBLICO A ATENDE E SEGUNDO EDICION DI "ISLAND FEST ARUBA" NA SAN NICOLAS

Minister di Turismo y Salud Publico sr. Dangui Oduber ta contento cu e resultado di e segundo edicion di "Island Fest Aruba" na San Nicolas. San Nicolas ta considera como e capital di cultura, y tin e honor di host e festival principal aki tur fin di luna cu ta promove Aruba su gastronomia, musica y arte.

Island Fest Aruba ta un festival nobo pa San Nicolas unda tur persona por bin disfruta, sin costo alguno pa entrada, di mas cu 15 diferente tent di cuminda y cos dushi y artesanía. Tambe tin shownan folklorico colorido.

E concepto aki ta uno cu minister Oduber a introduci pa eleva e calidad di festival cu antes tawata wordo organisa. Trece un version distinto pa por showcase Aruba, su hendenan, su tradicionnan, den un forma unico.

Durante e evento Minister Dangui Oduber a pasa bishita tur e tentnan pa asina por a experiencia e gastronomía, cu variedad di cumindanan tipico di Aruba. Minister Dangui Oduber ta contento di e exito di Island Fest Aruba unda tabata tin un lineup diversifica di musica di Tipico Tradicional Musical, Honeyshot y Buleria poniendo hopi bon ambiente.

Minister di Turismo ta felicita ful e ekipo di Island Fest Aruba pa a ehecuta un biaha mas un evento exitoso cu hopi hende a bin bishita y cu super bon ambiente. Na mes momento gradici e board y tur e vendorsnan pa kere den e concepto nobo aki pa trece trafico pa San Nicolas.

Hunto ban sigui apoya y promove e eventonan di San Nicolas y pa asina demostra e hospitalidad di nos hendenan y kico ta haci Aruba autentico.

MINISTER ENDY CROES A ELABORA RIBA DIFERENTE PUNTO IMPORTANTE, EN CUADRO CU BIBLIOTECA NACIONAL ARUBA

Sra. Yvonne Sinkeldam y Sra. Kirstin van der Vlugt di Rijnbrink ta stimula cooperacion entre enseñansa y bibioteca

Sra. Yvonne Sinkeldam y Sra. Kirstin van der Vlugt di Rijnbrink, un instituto na Deventer, Hulanda cu ta stimula cooperacion y ta e link importante entre enseñansa y biblioteca a bin asisti Biblioteca Nacional Aruba pa dos siman di 19 te cu 30 di augustus. Nan tarea ta pa conseha Biblioteca riba tres punto 'planificacion di forsa laboral y transferencia di conocimiento; programa di habilidadnan digital basico tanto pa personal como pa publico y asesoraiento di escogencia di un sistema uniforme pa bibliotecanan di scol (dBos). E proyecto ta keda realisa riba encargo di Koninklijke Bibliotheek y ta wordo financia door di Ministerie di OCW di Hulanda. Parti di e programa tabata un bishita cerca Minister Endy Croes y nan a wordo acompaña pa directie di Biblioteca Nacional Aruba.

E importancia di e combersacion cu e mandatario di Enseñansa ta basa riba ta e link entre biblioteca y Departamento di Enseñansa como partner importante den e plannan di innovacion aki y otro stakeholders pa loke ta trata colaboracion den e proyecto di biblioteca na scol y habilidadnan digital basico

(digitale basisvaardigheden). Tambe a informa Minister Endy Croes di e reunion cu lo bay hiba cu DRH pa loke ta trata e personal di biblioteca, unda e cualidad- y habilidadnan ta hopi importante. A papia tocante e planificacion di forsa laboral y transferencia di conocimiento ya cu esaki ta importante entre otro, pa e personal tambe haya training pa por asisti publico cu e retonan cu tin.

Otro punto cu a resalta ta e importancia di Biblioteca Nacional Aruba pa comunidad. Un departamento vital unda por adkeri conocimiento. Ta importante pa nos hendenan ta empodera y unda nan por enrikece nan mes pa tin un miho perspectiva. Biblioteca ta mas cu un centro di conocimiento. Ademas biblioteca lo ta e laso importante den e proceso di digitalisacion di servicionan di gobierno tambe, e-government, unda e pueblo mester haci uzo di servicio di departamentonan di gobierno cu ta digital y e rol di biblioteca ta pa asisti publico den uzo di e servicionan aki.

MINISTER GLENBERT CROES TA FELICITA PRENSA RIBA SU DIA

Awe, riba dia di prensa mi kier extende mi mas sincero felicitacion na tur periodista-, reportero-, editor-, fotografo y demas profesionalnan cu ta forma parti di e balioso gremio di e comunicacion.

Boso labor ta fundamental pa nos sociedad. Mediante boso compromiso cu e berdad y boso dedicacion pa informa, ta comberti boso den un pilar pa construi un sociedad cu ta informa cu e berdad. Danki na boso trabou incansabel, nos pueblo tin acceso na informacion cu ta haci un influencia ora di tuma decisionnan cu por contribui activamente na e desaroyo di nos pais.

Mi ta reconoce cu boso labor tin hopi desafio, specialmente den un mundo unda e informacion ta circula cu gran velocidad haciendo cu e precision y eficacia di boso trabou ta mas importante cu nunca. Mi ta aprecia profundamente boso balentia, integridad y etica profesional den ehercicio di boso funcion y e esfuerzo pa mantene boso principio di independencia y obhetividad.

Nos di Ministerio de Labor, Energia & Integracion ta gradici boso pa contribui na

e fortalecimiento di nos democracia y su compromiso cu e libertad di expresion, cual ta un pilar primordial di nos sociedad.

Awe nos ta desea boso un Feliz dia di Prensa y hopi exito den tur boso proyectonan y pa boso por sigui eherce boso labor cu e profesionalismo y pasion cu boso ta demostra tur dia.

Gabinete Wever-Croes

Pa cada ciudadano di nos pais, Arte di Muraya na San Nicolas ta un recordatorio, cu hunto nos por cambia e ordinario den algo extraordinario. Laga nos admira e artenan aki cu curasonnan habri, permitiendo e beyesa di e murayanan activa nos imaginacion y inspira nos pa crea un pais mas colorido, bunita y conecta.

2024

AÑA DI STABILIDAD Y PROSPERIDAD